

Social konsekvensanalys

Detaljplan för
Träsmedsvägen,
Torhamn 5:33 m.fl.
Torhamn, Karlskrona kommun

Vad är en social konsekvensanalys?

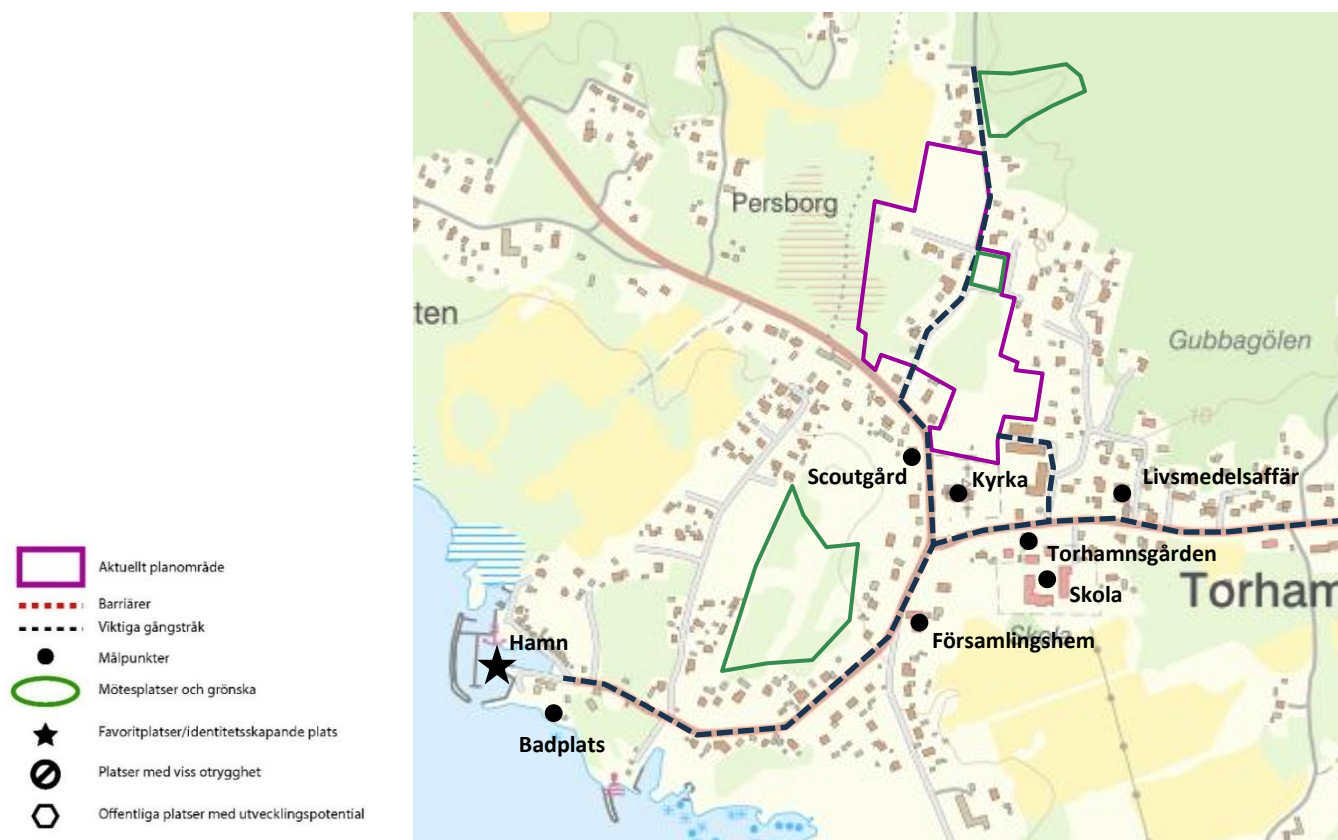
Enligt plan- och bygglagen ska planläggning av mark och vatten främja en samhällsutveckling där jämlika och socialt goda levnadsförhållanden tillvaratas. För att uppnå detta brukar man tala om en samexistens mellan de tre hållbarhetsaspekterna social-, ekonomisk- och ekologisk hållbarhet. Hållbarhetsperspektivet fick internationell spridning i samband med Brundtlandsrapporten 1987 och utgör idag en självklar utgångspunkt i ett flertal kommuner.

Hösten 2015 beslutade FN:s 193 medlemsländer om en ny plan för en hållbar utveckling – Agenda 2030. Utvecklingsagendan ersätter tidigare Agenda 21 och är mer ambitiös med fler mål som har starkare socioekonomisk koppling. Syftet med agendan är att avskaffa extrem fattigdom, minska ojämlikheter och orättvisor i världen, att främja fred och rättvisa samt att lösa klimatkrisen. Genom 17 globala mål ska alla delar av världen bidra till en mer hållbar utveckling ur det ekonomiska, ekologiska samt sociala perspektivet. Ekonomin är medlet, miljön är våra resurser och människan är målet för den hållbara framtiden.

Karlskrona kommun bedriver sedan flera år tillbaka ett aktivt hållbarhetsarbete. 2017 fattade Karlskronas kommunfullmäktige beslut om att implementera FN:s nya utvecklingsagenda – Agenda 2030. Enheten för hållbar utveckling på Kommunledningsförvaltningen har ansvarat för arbetet med Agenda 2030 och Agenda 2030 ska implementeras i kommunens ordinarie styrprocess.

För att stärka frågor om social hållbarhet i den fysiska planeringen tar Karlskrona kommun fram sociala konsekvensanalyser i samtliga detaljplaner. Analysverktyget används för att identifiera socialt viktiga aspekter då människor i allmänhet lägger stort värde vid sin omgivning samt att omgivningen även påverkar livskvalitet och möjligheter.

Nuläge och behov

Planområdet ligger centralt i Torhamn, norr om Torhamns kyrka. Området sträcker sig utmed Träsmedsvägen, och avgränsas i söder av Jämjövägen. Trottoar finns delvis längs med ena sidan av vägen utmed Skeppnabbavägen och Jämjövägen samt Sandhamnsvägen (avsnittet utmed kyrkogården samt ner mot vägen till Torhamns udde).

Det finns flera målpunkter i Torhamn och planområdet ligger centralt med ca 300 meter från Torhamns centrum med dagligvarubutik, som fungerar som ombud för apotek, systembolag samt post. I Torhamn finns förskola och skola (F-6) och bibliotek. Närmsta vårdcentral finns i Jämjö. Andra målpunkter utgörs av Torhamns kyrka, hamnen, badplats, Torhamns gården (en samlingslokal), församlingshemmet och en scoutgård.

Viktiga gångstråk är utmed Jämjövägen, Skeppnabbavägen och Sandhamnsvägen. Inom planområdet är även Träsmedsvägen ett huvudsakligt gångstråk. Målpunkter är bl.a. hamnen, badplatsen och Torhamns udde. Främst längs Skeppnabbavägen och Jämjövägen är det sommartid mycket trafik mot bl.a. hamnen och badplatsen vilket kan medföra en osäker trafikmiljö för gående och cyklister.

I Torhamn fanns 2021; 656 småhus, samt 28 hyresrätter i flerbostadshus. I bostads-försörjningsprogrammet beskrivs att inriktning för nyproduktion i

Torhamn bör vara flerbostadshus eller marklägenheter, bostäder med god tillgänglighet samt småhus. Torhamn saknar bostäder med god tillgänglighet som attraherar äldre personer som vill flytta från sitt småhus till ett mindre underhållskrävande boende. Fler bostäder som är anpassade för äldre personer frigör också småhus för barnfamiljer genom flyttkedjor.

Det finns en efterfrågan på bostäder i flerbostadshus, gärna hyresrätter. Oftast är det äldre personer som vill bo kvar på eller i närheten av sin hemort, men önskar ett mindre underhållskrävande boende som också är mer anpassat för äldre personer. Äldre efterfrågar även bostäder i form av hyresrätter. Närhet till service som livsmedelsbutik och kollektivtrafik är särskilt viktigt vid planering för äldre. Det bör eftersträvas en variation av bostäder, både i storlek och upplåtelseform, då alla hushåll har olika behov.

Analys

	Planområde 	Närområde 	Torhamn 	Kommun 	Risker/genomförandehinder
Platsen och relation till omlandet	<ul style="list-style-type: none"> Planområdet består till stor del yngre skog och igenvuxen jordbruksmark. Inom planområdet finns även 9 fristående småhus. Området är relativt flackt. Inom området finns stenmurar och flera naturvårdsintressanta träd De södra delarna är svåra att röra sig igenom på grund av vegetationen. Delar av planområdet är även blött. 	<ul style="list-style-type: none"> Planområdet omges av befintlig bostadsbebyggelse i 1-2 våningar. I öst angränsar planområdet ortens enda flerbostadshus, i 2 våningar. I väst och norr omges planområdet av större skogsområden, samt jordbruksmark 	<ul style="list-style-type: none"> Planområdet ligger centralt i Torhamn med närhet livsmedelsaffär, skola, kyrka etc. Planområdet har även närhet till hav och friluftsområden. Bebyggelsen i Torhamn består till övervägande del av småhus. Det finns en brist på mindre bostäder och lägenheter i området. Kollektivtrafik med buss finns till Karlskrona. Under sommaren finns även möjlighet att åka skärgårdsbåt mellan 	<ul style="list-style-type: none"> Torhamn, med Torhamns hamn, utgör ett turistmål som ett skärgårds-samhälle. Torhamn utgör en viktig serviceort för den östra skärgården. Från Torhamn går skärgårds- trafik till den östra skärgården. Torhamns udde utgör ett populärt område för fågelskådning. 	

			Torhamn och östra skärgården. Övriga månader om året går skärgårdsbåt från Karlskrona och Östra skärgården via Torhamn.		
Trygghet	<ul style="list-style-type: none"> Inom planområdet föreslås bostäder i olika former. Fler bostäder inom området ökar rörligheten under fler timmar av dygnet och bidrar till en ökad trygghet. Nya gator samt Träsmedsvägens norra del, föreslås förses med gatubelysning. 	<ul style="list-style-type: none"> Nya gång- och cykelvägar samt trottoarer och gångvägar föreslås inom planområdet som ger nya promenadstråk som binder samma olika målpunkter som tex hamn, badplats, skola och affär. Nya gång- och cykelstråk är tänkta att sträcka sig intill eller i närheten av bostadsbebyggelse. En ny alternativ gång- och cykelförbindelse föreslås i planområdet östra del, som är tänkt att förbinda området med service. Stråket är 			

		tänkt att bli en mer gen förbindelse, men kan även öka tryggheten. Den alternativa sträckningen innebär att gående och cyklister inte ska behöva röra sig längst de mer trafikerade vägarna Jämjövägen och Sandhamnsvägen.			
Tillgänglighet	<ul style="list-style-type: none"> • Planområdet ligger i ett centralt och tillgängligt område i Torhamn. • Planområdet är platt och lättillgängligt. • Ny föreslagen bebyggelse ska uppfylla kravet på tillgänglighet enligt PBL. 	<ul style="list-style-type: none"> • Planområdet ligger i närheten kollektiv-trafik, både buss och båt. 	<ul style="list-style-type: none"> • En utbyggnad av planområdet bidrar till ett ökat underlag för såväl offentlig som kommersiell service. • Kollektivtrafik med buss finns till Karlskrona. Under sommaren finns även möjlighet att åka skärgårdsbåt mellan Torhamn och östa skärgården. Övriga månader om året går skärgårdsbåt från Karlskrona och 		

			Östra skärgården via Torhamn.		
Barnperspektiv	<ul style="list-style-type: none"> • Detaljplanen berör de barn och som bor och rör sig genom området. • Området används troligen till viss del av barn som bor inom planområdet men det bedöms inte vara barn utifrån som använder området. • Vid en utbyggnad av planområdet kommer den yta centralt i planområdet att kvarstå, vilket används av barn. • Förbättrade kopplingar ökar även områdets tillgänglighet för barn. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nya gång- och cykelvägar samt trottoarer och gångvägar föreslås inom planområdet som ger nya promenadstråk som binder samma olika målpunkter som tex hamn, badplats, skola och affär. Detta underlättar för barn att röra sig i trafiken och skapa goda resvanor. 			

Jämlikhet och jämställdhet	<ul style="list-style-type: none"> Planområdet har närhet till kollektivtrafik. 		<ul style="list-style-type: none"> Planförslaget bidrar till bättre koppling till busshållplats. 		
Delaktighet och inflytande		<ul style="list-style-type: none"> Detaljplanen berör boende, besökare idag och i framtiden. Boende i närområdet kommer att ges möjlighet att delge synpunkter under planprocessen. 	<ul style="list-style-type: none"> Dialog har under planarbetet skett med Torhamns samhällsförening och PRO. Dessa dialoger avses att fortsätta. 	<ul style="list-style-type: none"> Kommuninvånare kommer att ges möjlighet att delge synpunkter under planprocessen. 	
Hälsa och gröna miljöer	<ul style="list-style-type: none"> Nya gång- och cykelvägar samt trottoarer och gångvägar föreslås inom planområdet som ger nya promenadstråk som underlättar att röra sig som gående och cyklist. Delar av planområdet utgörs idag av svårtillgänglig natur. En utveckling av området kan skapa bättre förutsättningar för boende att röra sig genom de gröna miljöerna. 	<ul style="list-style-type: none"> På gångavstånd finns även större grönområden. Planområdet ligger nära havet vilket även kan locka till promenader. 	<ul style="list-style-type: none"> Det finns flera grönområden i Torhamn. Nya gång- och cykelvägar samt trottoarer och gångvägar ger nya promenadstråk som binder samma olika målpunkter som tex hamn, badplats och Torhamns udde. 		

Beskrivande analys

Platsen och relation till omlandet

Planområdet innefattar huvudsakligen yngre skog och igenvuxen jordbruksmark, samt 9 fristående småhus. Området är relativt flackt och kännetecknas av stenmurar och flera naturvårdsintressanta träd. Södra delarna är dock svåråtkomliga på grund av tät vegetation och delar av planområdet har blöta markförhållanden.

Planområdet omges av befintlig bostadsbebyggelse i 1-2 våningar åt söder samt två flerbostadshus i 2 våningar åt öst. Planområdet ligger intill skogsområden åt väst och norr, och jordbruksmark åt väst. Området har en central placering i Torhamn med närhet till viktig service såsom livsmedelsaffär, skola och kyrka. Dessutom är närheten till havet och friluftsområden en betydande fördel för boende i orten.

Torhamn är ett turistmål och en viktig serviceort för den östra skärgården, med tillgång till kollektivtrafik till Karlskrona. Under sommarmånaderna är skärgårdsbåten ett populärt transportsätt till och från området. Torhamns udde ett omtyckt område för fågelskådning, vilket bidrar till den biologiska mångfalden och turismen i området. Med den föreslagna detaljplanen kan Torhamn förvänta sig att fortsätta att utvecklas som en attraktiv och livskraftig skärgårdsort med tillgång till både bostäder och naturupplevelser.

Trygghet

Genom den föreslagna detaljplanen förväntas en ökning av bostäder i olika former inom planområdet. Denna utveckling förbättrar rörligheten och aktiviteten i området under fler timmar av dygnet, vilket i sin tur kan bidra till en ökad känsla av trygghet. För att ytterligare stärka den upplevda tryggheten föreslås installation av gatubelysning längs nya gator och den norra delen av Träsmedsvägen.

I planen föreslås även gång- och cykelvägar som ökar tillgängligheten inom planområdet. En ny alternativ gång- och cykelförbindelse föreslås i planområdet östra del, som är tänkt att förbinda området med skola och annan service. Stråket är tänkt att bli en mer gen förbindelse, men kan även öka tryggheten. Den alternativa sträckningen innebär att gående och cyklister inte ska behöva röra sig längst de mer trafikerade vägarna Jämjövägen och Sandhamnsvägen.

Tillgänglighet

Planområdet är centralt beläget och lättillgängligt i Torhamn. Dess platta terräng gör det enkelt att nå för alla. Den föreslagna bebyggelsen måste uppfylla kraven på tillgänglighet enligt Plan- och bygglagen (PBL).

Planområdet har närhet till kollektivtrafik, både buss och båt. Kollektivtrafik med buss finns till Karlskrona. Under sommaren finns även möjlighet att åka skärgårdsbåt mellan Torhamn och östa skärgården. Övriga månader om året går skärgårdsbåt från Karlskrona och Östra skärgården via Torhamn.

Barnperspektiv

Som barn betraktas alla människor under 18 år. Detaljplanen tar hänsyn till barnen som bor i och rör sig genom området. Även om området för närvarande kanske inte används av barn i stor utsträckning bedöms en utbyggnad av planområdet kunna bevara centralt belägna områden som är viktiga för barns lek och aktivitet.

Förbättrade kopplingar och nya gång- och cykelvägar, inklusive promenadstråk som binder samman olika målpunkter såsom hamn, badplats, skola och affär, underlättar för barn att röra sig säkert i trafiken och utveckla goda resvanor. Därmed beaktas barnens perspektiv för att skapa en mer barnvänlig och säker miljö i området.

Jämlikhet och jämställdhet

Planområdet är strategiskt beläget med närhet till kollektivtrafik, vilket är avgörande för att främja jämställdhet genom att underlätta transport för alla. Genom planförslaget förbättras kopplingen till busshållplatsen, vilket ökar tillgängligheten och möjligheten för personer att enkelt ta sig till och från området.

Delaktighet och inflytande

Detaljplanen tar hänsyn till både nuvarande och framtida boendes och besökares behov och önskemål. Bland annat genom en aktiv dialog med Torhamns intresseförening och PRO i Torhamn. Dialog har redan inleddes med Torhamns samhällsförening och PRO under planarbetet, och detta samarbete avses fortsätta. Genom att involvera lokala organisationer och intressegrupper skapas möjligheter för en bredare delaktighet och en mer representativ planprocess.

Boende i närområdet kommer att aktivt bjudas in att delta och lämna synpunkter under planprocessen, vilket säkerställer deras delaktighet och inflytande över utvecklingen av området.

Kommuninvånare kommer också att ges möjlighet att delta och lämna synpunkter under planprocessen, vilket säkerställer att beslutet om detaljplanen är välinformerat och tar hänsyn till olika perspektiv och intressen. På detta sätt främjas delaktighet och inflytande från alla berörda parter för att skapa en mer inkluderande och välavvägd plan för områdets framtid.

Hälsa och gröna miljöer

Genom den föreslagna detaljplanen förbättras tillgängligheten för gående och cyklister genom nya gång- och cykelvägar samt trottoarer och gångvägar inom planområdet. Dessa nya promenadstråk möjliggör enklare och säkrare rörelse för människor i området och främjar därigenom hälsa och välbefinnande.

En del av planområdet, som för närvarande utgörs av svårtillgänglig natur, kan genom utvecklingen skapa bättre förutsättningar för invånarna att röra sig i grönområdena. Därmed främjas möjligheten till rekreation och utomhusaktiviteter, vilket bidrar till en ökad trivsel och hälsa för invånarna.

I Torhamn finns flera grönområden, och genom att skapa nya gång- och cykelvägar samt trottoarer och gångvägar kan dessa områden bli mer tillgängliga och sammanlänkade, vilket gynnar invånarnas möjligheter till naturupplevelser och motion. Den närhet som Torhamn har till havet ger också möjlighet till promenader längs kusten, vilket ytterligare främjar en aktiv livsstil och kontakt med naturen. Sammantaget främjar den föreslagna detaljplanen för området hälsa och gröna miljöer genom att möjliggöra ökad tillgänglighet till naturen och friluftaktiviteter för invånarna i Torhamn.

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen

Maria Öiås
Planarkitekt

Begreppsförklaringar

I den sociala konsekvensanalysen nämns ett antal begrepp så som platsen och platsen och relation till omlandet, trygghet, tillgänglighet, barnperspektiv, jämställdhet och jämlikhet, delaktighet och inflytande mm. Nedan följer en kort förklaring om begreppen och vad de innebär i Karlskrona kommuns sociala konsekvensanalys.

Platsen och relation till omlandet

Samhällets utformning ska så långt som möjligt ge förutsättningar för att uppnå likvärdiga förutsättningar för vardagslivet i kommunens olika delar. Den fysiska strukturen av staden skapar ramarna kring vad som är möjligt att genomföra i vardagslivet, vad som är tidsmässigt möjligt och som påverkar hur folk betar sig och var de rör sig.

Den blandade sammanhållna staden med många målpunkter på nära håll (affär, service, bostäder, arbetsplatser och rekreation) gör att människor rör sig utomhus under stora delar av dygnet vilket bidrar till aktiv transport (gång och cykel), hälsa och trygghet. Bostadsblandning kan ge en variation av olika människor med olika förutsättningar, vilket ökar möjligheten till förståelse för andra.

I den sociala konsekvensanalysen undersöks hur platsen används idag, hur rörelsemönster och mötesplatser ser ut. Finns några identitetsskapande aspekter (kulturhistoria, karaktär, aktiviteter, turism, nivåskillnader, etc) i området eller om det kan tillföras. Bidrar förslaget till grönska, hälsosamma och attraktiva platser? Vilka bostadstyper finns i området och bidrar planen till en blandning mellan bostadstyper och upplåtelseformer?

Trygghet

Upplevelsen av otrygghet varierar mellan personer och mellan grupper av personer. Kön är den mest avgörande faktorn när det gäller upplevelsen av otrygghet (kvinnor är mer otrygga än män) men även andra faktorer kan påverka såsom ålder, funktionsnedsättningar, socioekonomiska förutsättningar eller var man bor.

En del i arbetet med trygghet kan handla om att skapa en levande stadsdel där platser är befolkade många timmar om dygnet. Andra aspekter kan vara bra belysning och fritidsaktiviteter på kvällarna för unga. Säkra och barnvänliga gator och trafiklösningar är också viktigt. För att människor ska känna sig trygga behövs bland annat kontroll och överblick där man rör sig. I offentliga miljöer kan detta skapas genom att vägar är överblickbara och att det finns alternativa nattbelysta vägar och gångstråk som kan användas.

Det finns några gemensamma kännetecken för platser som upplevs som trygga. De är platser som:

- går att överblicka
- ger kontakt med omgivningen

- är befolkade
- går att orientera sig i
- blandar vägar och bebyggelse
- är välskötta.

Tillgänglighet

Begreppet tillgänglighet används exempelvis för att beskriva hur väl en verksamhet, plats eller lokal fungerar för personer med funktionsnedsättning. Det gäller lokalers fysiska konstruktion och tillgången till information både för externa användare och för anställda.

God tillgänglighet i stadsmiljön innebär möjligheter för olika grupper av människor att röra sig inom ett område och mellan målpunkter. I en god stadsmiljö bör det vara enkelt för alla människor att nå funktioner som exempelvis grönområden, kollektivtrafik och olika typer av service. Förutom den fysiska möjligheten att besöka en plats, krävs en social tillgänglighet där man har tillträde till platser oavsett ekonomi eller social status. Ett offentligt rum ska vara tillgängligt för alla.

Bristande tillgänglighet kan vara diskriminerande. Den som är ansvarig för en verksamhet är skyldig att genomföra skäligen åtgärder för att verksamheten ska vara tillgänglig för en person med funktionsnedsättning.

Barnperspektiv

Barn är alla människor under 18 år. Barn och ungdomar är brukare av det fysiska rummet likt andra samhällsmedlemmar och har särskilda behov som bör beaktas i den fysiska planeringen.

En skillnad mellan barn och vuxna är att barn inte har rösträtt. Barn har inte någon som direkt representerar dem i politiken. De har liten makt att påverka hur vi vuxna bygger och utvecklar det samhälle som de är en del av. Därför är det viktigt att vuxna är noggranna med att ge unga utrymme för att involveras och lyfter barnens eget perspektiv i processen.

Barnperspektivet handlar om att såväl planerare som beslutsfattare vågar och vill ge barn och ungdomar en möjlighet att påverka den kommunala planeringen och att man ser barns och ungas kunskaper och erfarenheter som en resurs vars synpunkter kan leda till bättre beslut. Detta är viktigt inte minst ur en demokratisk synvinkel. Barnperspektivet handlar även om att se barn. Det vill säga att vuxna har ett ansvar att säkerställa barns och ungas bästa i alla åtgärder som rör dem.

Jämlikhet och jämställdhet

Jämlikhet syftar till alla individers lika värde. Alla människor ska exempelvis ha lika rättigheter och skyldigheter inför lagen. Det går dock även att prata

om ekonomisk eller social jämlikhet. Inom stadsplanering går det att påverka exempelvis den sociala jämlikheten genom att skapa likvärdiga möjligheter att röra sig i stadsrummet (ex. färdas mellan olika platser eller kunna ta del av kommunens resurser), öka tillgången till bostäder samt blandningen av bostäder inom olika bostadsområden, ökad funktionsblandning samt att utveckla delaktigheten för medborgarna i stadsutvecklingen.

Begreppet jämlikhet gör ingen skillnad på vilka individer som åsyftas (alla människor ska ha lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder). Jämställdhet däremot syftar på att det ska finnas samma möjligheter om du är kvinna som om du är man. Jämställdhet och jämlikhet är två begrepp som ofta går in i varandra, inte minst för att ett ojämnt samhälle också i vissa aspekter tenderar att vara ojämnt.

I Karlskrona kommuns sociala konsekvensanalys ska både jämlikhet och jämställdhet studeras. Detta för att det är viktigt att alla grupper i samhället inkluderas i analysen. Här kan det vara bra att tänka på om förslaget på något sätt i större mån påverkar: kvinnor, män, icke-binära, barn och unga, äldre, människor med funktionsvariationer, människor med ursprung från andra länder, människor i social utsatthet, etc.

Delaktighet och inflytande

Delaktighet, gemenskap, solidaritet och tillit till både samhället och andra människor är viktigt för individens välmående. Miljöer och offentliga platser som syftar till minskad isolering, ensamhet och otrygghet för alla är viktiga, liksom delaktighet i beslutsfattande. Platser ska både i planeringen och i den slutgiltiga utformningen möjliggöra möten och samvaro. Det gäller från bostadsnivå till torgnivå. Samspel i staden handlar om att ha möjlighet att tryggt kunna både påverka sin omgivning och ta del av samhällslivet. Det kan handla om att kunna sätta sin prägel på omgivningen, kunna odla i närområdet, ha plats för spontana aktiviteter samt även att känna att man har möjlighet att påverka större förändringar såsom nya detaljplaner.

Utifrån analys av tidigare satsningar kan det bli aktuellt att särskilt rikta sig mot en viss målgrupp. Detta innebär inte att andra medborgare och aktörer stängs ute, utan endast att erfarenheter som tidigare inte kommit till uttryck kan bli synliga. Ett öppet förhållningssätt innebär att vi måste ta till oss de erfarenheter som kommer fram i dialoger, och förstå de behov som ligger bakom synpunkterna. Ofta måste synpunkterna tolkas i ett vidare perspektiv, och förstås utifrån analyser och bakgrundsdata. Dialog ökar det demokratiska deltagandet och ger i sig ökad tillit och förståelse för samhället.

Hälsa och gröna miljöer

Grönska har positiva hälsoeffekter. Närhet till grönområden och parker ökar den fysiska aktiviteten och tiden spenderad utomhus. Även mindre ytor, som gröna gårdar och gatuträd, har positiva effekter. Den gröna, täta och sammanhållna staden underlättar för aktiv transport till skola, arbete och vardagliga målpunkter. Sammanhängande partier av parker och grönska utan barriärer underlättar för promenader och joggingturer.

Att vi regelbundet rör på oss kan förebygga sjukdomar och även minska psykisk ohälsa. Till fysisk aktivitet hör både motion, lek, aktiv transport, etc. Även måttlig fysisk aktivitet är hälsofrämjande. Ett kvalitativt och varierat utbud av platser för aktivitet ska kunna nås inom fem minuters gång, dvs inom 500 m. Förutsättningar för att i vardagen kunna transportera sig aktivt ska vara möjligt för alla, oavsett var i kommunen du bor.

En god folkhälsa handlar om att skapa samhälleliga förutsättningar för en god *hälsa på lika villkor för hela befolkningen*. Oberoende av ålder, kön, bostadsort, etnisk tillhörighet, språk, social eller kulturell bakgrund, sexuell läggning eller funktionshinder, ska alla människor få de bästa förutsättningarna för att kunna uppnå bästa möjliga psykiska och fysiska hälsa.

Vissa grundläggande förutsättningar måste finnas för att befolkningen ska ha en god hälsa. Illustrationen nedan beskriver hälsans bestämningsfaktorer, det vill säga faktorer i samhällsorganisationen och i människors levnadsförhållanden som bidrar till hälsa och ohälsa. Individens sociala sammanhang har betydligt större påverkan på livsstil och beteende än vad de olika samhällsarenorna (de flesta av kommunens verksamheter) har. Stadsplanering kan med sina redskap påverka de sociala sammanhangen med hjälp av bland annat lokalisering, varierat utbud av bostäder, service, närhet till grönytor och mötesplatser.

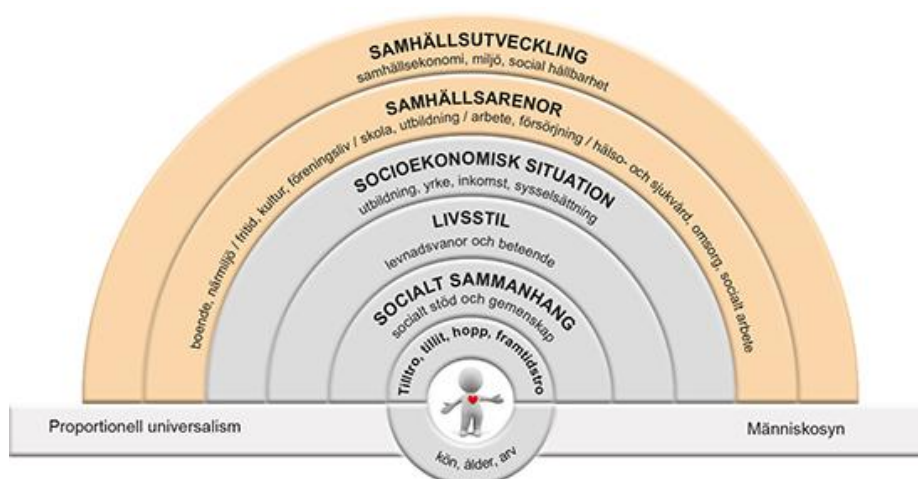

Illustration från Östgötakommisionen.

Frågor för den sociala konsekvensanalysen

	Planområde	Närområde	Stad	Kommun	Risker/genomförandehinder
Platsen och relation till omlandet	<p>Finns identitetsskapande aspekter (kulturhistoria, karaktär, aktiviteter, turism, nivåskillnader, etc)? Finns befintliga identitetsskapande värden som bör bevaras? Kan något identitetshöjande tillföras?</p> <p>Hur används platsen? Rörelsemönster/mötesplatser? Kan förslaget bidra till gröna, hälsosamma och attraktiva platser? Vilka bostadstyper finns i området? Bidrar planen till en blandning mellan bostadstyper och upplåtelseformer?</p>	<p>Finns identitetsskapande aspekter (kulturhistoria, karaktär, aktiviteter, turism, nivåskillnader, etc)? Finns befintliga identitetsskapande värden som bör bevaras? Kan något identitetshöjande tillföras?</p> <p>Hur används platsen? Rörelsemönster/mötesplatser? Kan förslaget bidra till gröna, hälsosamma och attraktiva platser? Vilka bostadstyper finns i området? Bidrar planen till en blandning mellan bostadstyper och upplåtelseformer?</p>	<p>Vad är områdets förhållande till staden? Har området en identitet i förhållande till staden? Hur tar man sig till området från andra delar av staden? Gynnar förslaget hela staden? Vilka bostadstyper finns i området? Bidrar planen till en blandning mellan bostadstyper och upplåtelseformer?</p>	<p>Vad är områdets förhållande till kommunen? Har området en identitet i förhållande till kommunen? Hur tar man sig till platsen från andra delar av kommunen? Gynnar förslaget hela kommunen?</p>	<p>Har planförslaget tagit hänsyn till/arbetat med platsens egenskaper? Vad ser vi för hinder? Vem har ansvar? Hur säkrar vi ja-svaren?</p>
Trygghet	<p>Är platsen befolkad (olika tider på dygnet, god genomströmning, lätt att bli sedd, funktionsintegrerat område, etc.)? Kommer planförslaget förändra ovan aspekter? Vilka bor inom området (olika grupper, åldrar,</p>	<p>Är platsen befolkad (olika tider på dygnet, god genomströmning, lätt att bli sedd, funktionsintegrerat område, etc.)? Kommer planförslaget förändra ovan aspekter? Finns det samlade och väldefinierade stråk med</p>	<p>Finns det goda förbindelser som kollektivtrafik, gång- och cykelvägar) mellan planområdet och staden? Rörelsemönster</p>	<p>Finns det goda förbindelser som kollektivtrafik, gång- och cykelvägar) mellan planområdet och andra kommundelar. Rörelsemönster</p>	<p>Vad ser vi för hinder? Vem har ansvar? Hur säkrar vi ja-svaren?</p>

	bakgrund, utbildningsnivåer, försörjningsförmåga etc.)? Finns det samlade och väldefinierade stråk med god belysning? Behövs några trygghetsaspekter tillgodoses med avseende på buskage, belysning, gång- och cykelvägar trafiksäkerhet eller orienterbarhet?	god belysning? Behövs några trygghetsaspekter tillgodoses med avseende på buskage, belysning, trafiksäkerhet eller orienterbarhet? Finns god tillgänglighet till kollektivtrafik? Vågar man gå till busshållplatsen? Titta på trygghetsmätningen som görs årligen.	mellan planområdet och staden?	mellan planområdet och övriga kommundelar?	
Tillgänglighet	Finns det god tillgänglighet till service, skola, äldreboende, arbete, kollektivtrafik, rekreationsområden, fritidsaktiviteter? Bidrar planförslaget till en lättillgänglig plats för alla oavsett ålder eller möjlighet att ta sig runt på platsen? Mötesplatser?	Finns det god tillgänglighet till service, skola, äldreboende, arbete, kollektivtrafik, rekreationsområden, fritidsaktiviteter? Bidrar planförslaget till en lättillgänglig plats för alla oavsett ålder eller möjlighet att ta sig runt på platsen? Mötesplatser?	Bidrar projektet till att öka tillgängligheten till ett område utanför planområdet? Går det att ta sig till planområdet med olika färdmedel från andra delar av staden?	Går det att ta sig till planområdet med olika färdmedel från andra delar av kommunen?	Vad ser vi för hinder? Vem har ansvar? Hur säkrar vi ja-svaren?
Barnperspektiv	Hur fungerar platsen idag för barn? Vilka barn berörs (kön, ålder, socioekonomisk bakgrund, funktionshinder)? Påverkas/skapas platser som kan vara av särskilt intresse för barn (lekplats, skogsdunge, fotbollsplan, badplats, spontanytor för lek och rekreation etc.)? Har det gjorts några särskilda insatser för barn?	Vilka barn berörs (kön, ålder, socioekonomisk bakgrund, funktionshinder)? Påverkas/skapas platser som kan vara av särskilt intresse för barn (lekplats, skogsdunge, fotbollsplan, badplats, spontanytor för lek och rekreation etc.)? Har det gjorts några särskilda insatser för barn?	Har det gjorts några särskilda insatser för barn och unga? Gynnar förslaget barn/unga från andra delar av staden?	Har det gjorts några särskilda insatser för barn och unga? Gynnar förslaget barn/unga från andra delar av kommunen?	Vad ser vi för hinder? Vem har ansvar? Hur säkrar vi ja-svaren?

<p>Jämlikhet och jämställdhet</p>	<p>Är offentliga platser utformade för att både kvinnor och män ska känna sig välkomnade? Finns möjlighet för allas aktiviteter? Lika möjlighet till boende, försörjning? Finns det lika möjligheter till att delta och transportera sig på ett tryggt och säkert sätt? Har det gjorts någon särskild insats för att säkerställa jämlikhet/jämställdhet (ex. lätt att transportera sig på olika sätt)? Har hänsyn tagits till olika typer av rörelsemönster och transportsätt (ex. finns alternativa vägar när det är mörkt)?</p>	<p>Är offentliga platser utformade för att både kvinnor och män ska känna sig välkomnade? Finns möjlighet för allas aktiviteter? Lika möjlighet till boende, försörjning? Finns det lika möjligheter till att delta och transportera sig på ett tryggt och säkert sätt? Har det gjorts någon särskild insats för att säkerställa jämlikhet/jämställdhet (ex. lätt att transportera sig på olika sätt)? Har hänsyn tagits till olika typer av rörelsemönster och transportsätt (ex. finns alternativa vägar när det är mörkt)?</p>	<p>Har det gjorts någon särskild insats för att säkerställa jämlikhet/jämställdhet (ex. lätt att transportera sig på olika sätt)?</p>	<p>Har det gjorts någon särskild insats för att säkerställa jämlikhet/jämställdhet (ex. lätt att transportera sig på olika sätt)?</p>	<p>Vad ser vi för hinder? Vem har ansvar? Hur säkrar vi ja-svaren?</p>
<p>Delaktighet och inflytande</p>	<p>Vilka berörs av planen (boende/besökare idag, framtida boende/besökare, olika delar av befolkningen, olika åldrar)? Hur säkerställer vi att alla kan komma till tals i samrådsprocessen oavsett socioekonomisk bakgrund och ålder (även barn)? Alternativa samrådsformer? Ger planförslaget utrymme för framtida och nuvarande boende att påverka sitt närområde (ta del av skötsel/odling, möjlighet till spontana aktiviteter, social</p>	<p>Vilka berörs av planen (boende/besökare idag, framtida boende/besökare, olika delar av befolkningen, olika åldrar)? Hur säkerställer vi att alla kan komma till tals i samrådsprocessen oavsett socioekonomisk bakgrund och ålder (även barn)? Alternativa samrådsformer? Medskapande medborgardialog som verktyg? Medborgarbudget? Har vi varit öppna för erfarenheter som skiljer sig från våra? Uppstår</p>	<p>Vilka berörs av planen (boende/besökare idag, framtida boende/besökare, olika delar av befolkningen, olika åldrar)? Hur säkerställer vi att alla kan komma till tals i samrådsprocessen oavsett socioekonomisk bakgrund och ålder?</p>	<p>Vilka berörs av planen (boende/besökare idag, framtida boende/besökare, olika delar av befolkningen, olika åldrar)? Hur säkerställer vi att alla kan komma till tals i samrådsprocessen oavsett socioekonomisk bakgrund och ålder?</p>	<p>Vad ser vi för hinder? Vem har ansvar? Hur säkrar vi ja-svaren?</p>

	<p>samvaro/möten?) Behövs någon särskild målgrupp lyftas upp? Går det att använda medskapande medborgardialog som verktyg? (Delaktighet och inflytande har stor betydelse för förståelsen av demokratiska processer och för en hållbar utveckling.)</p>	<p>målkonflikter mellan olika grupper? Hur behandlar vi dem? Tar vi med oss medborgarnas erfarenheter som kunskapsbaserade utgångspunkter – eller avfärdar vi dem som irrelevanta åsikter? Hur besvarar vi de synpunkter vi får genom dialog – sakligt, personligt, utförligt, intresserat?</p>	<p>Alternativa samrådsformer?</p>	<p>Alternativa samrådsformer?</p>	
<p>Hälsa och gröna miljöer</p>	<p>Finns det gröna miljöer som bör bevaras? Hur används de gröna miljöerna? Avstånd till gröna miljöer? Vad kan förslaget förbättra? Finns det tillräckligt stora och varierande utemiljöer för alla (äldre, funktionsnedsatta, barn)? Plats för spontana aktiviteter/spontanidrott eller organiserade aktiviteter/organiserad idrott? Finns möjlighet att röra sig till fots eller med cykel på ett säkert och tryggt sätt?</p>	<p>Finns det gröna miljöer som bör bevaras? Hur används de gröna miljöerna? Avstånd till gröna miljöer? Vad kan förslaget förbättra? Finns det tillräckligt stora och varierande utemiljöer för alla (äldre, funktionsnedsatta, barn)? Plats för spontana aktiviteter/spontanidrott eller organiserade aktiviteter/organiserad idrott? Finns närhet och tillgång till långtgående och kopplande stråk utan fysiska hinder? Finns möjlighet att röra sig till</p>	<p>Kan förslaget bidra med gröna miljöer eller besöksmål av intresse för boende i hela staden?</p>	<p>Kan förslaget bidra med gröna miljöer eller besöksmål av intresse för boende i hela kommunen?</p>	<p>Vad ser vi för hinder? Vem har ansvar? Hur säkrar vi ja-svaren?</p>

		fots eller med cykel på ett säkert och tryggt sätt?			
--	--	---	--	--	--

